

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nerăscute nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimit.

INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Zornich
Schick, Rudolf Moris, A. Opplich
Nehfoller; Anton Oppel, J.
Dannauer, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Haas, Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.

Prețul inserțiilor: o seriă
garmonă pe o coloană 6 or. și
50 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoiață.
Reclame pe pagină a 3-a o
seră 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII

„Gazeta” iese în mâ-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminea 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminea 8 franco.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
a administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 36 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 10.

Brașov, Sâmbătă, 14 (26) Ianuarie

1895.

„Conglomeratul”.

Brașov, 13 Ianuarie v. 1895

E constatat, că decă cei 13 deputați sași ar fi ieșit din par-tida guvernului, ministeriul Banffy ar fi rămas cu câteva voturi în mi-noritate și ar fi trebuit să dis-pară în 24 de ore de pe scena par-lamentară.

Prevedând acăsta, Banffy s'a asigurat de cu vreme de voturile Sașilor. Le-a promis că va recunoșce programul sășesc din 1890, cel atâtu de „leal” și „neprimej-dios” și că va face în cameră de-clarațiunii liniștitoare.

Acăsta, precum scim, s'a și în-tâmpat și rezultatul este, că as-tăzi Banffy guvernază numai cu aju-torul celor 13 voturi ale deputa-ților sași, cu cari a intrat în în-țelegere.

Înțelegerea cu Sașii firesce că a trasă dungă peste socotela opozi-ției maghiare, și mai ales a Appo-nyștilor și a disidenților lui Sza-pary, cari se vedeau deja aprôpe de ținta venirii lor la putere, prin mij-locul fuziunii partidelor, ce stau pe basa pactului dela 1867.

Ciuda și mânia, ce a cuprinsu pe opoziționalii unguri din cauza acăsta, e cu atâtu mai mare, cu cât ei vedu în procederea lui Banffy o incuragiare a aspirațiunilor na-ționalităților.

„In anul alu două-deci și optu-lea alu pactului cu Austria, amu ajunsu acolo — exclamă „Magyar-ország” — ca aspirațiunii ale na-ționalităților să cadă cu greutate de-cisivă în cumpăna celei mai impor-tante mișcări ale vieții de stat”
...„avut'a și Tisza numai câte 7 și 8 voturi majoritate și fost'a și con-tele Szapary avisat'u la sprijinul Sa-șilor. Ei tratau cu aceștia, der celu puțin n-ni recunosceau ca unu fac-tor, de care nu se potu lipsi, er parlamentul ungurescu înainte de

Banffy n'a fostu o grădină pentru aspirațiunile naționalităților, de unde pomii să potă cresce până în ceriu”.

Datu-și-a br. Banffy tôte silin-țele spre a se curăți de prepusul, că ar fi pactat cu Sașii ca c'unu partid deosebit, spus'a că nu le recunoșce îndreptățirea de-a se grupa ca naționalitate, însă tôte asigurările lui nu i-au folositu nimic, nu l'au scăpatu de invinuirea, că prin pro-cederea sa a sguđuitu columna cea mai tare a „statului naționalu ma-ghiar”.

Cea mai ciudată dintre tôte in-vinuirile însă este, că Banffy ar as-pira a juca rolul lui Taaffe încura-giând aspirațiunile naționalităților și împingându statul spre formațiu-ne federativă.

Br. Desideriu Banffy unu Taaffe alu Ungariei! Acăsta ar fi minunea minunilor.

Etă cum își esplică fantasia fôiei amintite kossuthiste, posibili-tatea unei metamorfoze atâtu de piramidale și comice:

„...Urmându exemplul Sașilor, Românii voru renunța la pasivitate, voru alege și voru trimite deputa-ților în partida guvernului. Sărbii grupați după naționalitate asemenea voru alege și voru întări partida li-berală. Amândou naționalitățile voru duce cu sine programul lor, par-tida liberală nu va vedé în elu ni-suințe politice, ci-lu va declara sim-plu de program cultural și bise-ricescu autonomic și va construi din aceste fracțiuni ale naționalităților majoritatea compactă”.

„Supremația națională a statu-lui maghiar, unitatea politică a na-țiunii, tesaurul coronei s-lui Ste-fan păzitu cu gelosii prin atătea pericole și furtune, voru fi date pe mâna acestui conglomerat: acesta va domni cu partida liberală, cu Banffy Dezső”.

Tablou!

Voci sășesci asupra situațiunei.

„Siebenbürgisch deutsches Ta-geblatt” din Sibiu, vorbindu despre declarațiunile lui Banffy asupra legii de naționalitate și a programului po-poralu sășesc, dice între altele:

„De ani de zile pentru prima-ora se întâmplă, ca unu ministru-președinte se re-cunoșcă în discursul său programu legea de naționalitate. Mai înainte ministrii evi-tau acăsta, ca și când legea aceea în care prin legi speciale ulterioare s'au făcutu spăr-turi în defavorul naționalităților nema-ghiare, n'ar mai esista. Chiar Wekerle, care după firea sa nu era șovinist (?) a decla-rat în cameră, că mai multe dispozițiuni ale acestei legi nu se potă esecuta, și nu-mai de curând s'a cerut de foile ma-ghiare revisuirea, care va să dice cassarea legii de naționalitate, și glasul lor și-a aflatu răsune în cluburile dietale. Este deră ori și cum ceva demn de recunos-cutu, că noul ministru-președinte a pri-mitu între punctele programului său sus-ținerea legii de naționalitate. Nu vomu greși, de vomu reduce declararea acăsta a mi-nistrului-președinte la voința hotărîtă ma-nifestată din partea coronei, ca guvernul să trateze naționalitățile cu mai mare aten-țiune...”

Adevărat, că Banffy și-a făcutu de-clarațiunile privitoare la legea de naționalitate cu *clausula*, că va respecta drepturile le-gale ale naționalităților în cadrul „sta-tului naționalu maghiar” și fără „mărginirea caracterului maghiar” alu acestora. În fața cunoscutorului nisuințe de maghiari-sare, cari facu să nu se respecteze dispozi-țiile legii favorabile naționalităților, *clausula* înaintată e neliniștitoare; de aceea e con-sultu, ca Sașii să observeze o rezervă pre-caută și să aștepte mai întâiu faptele nou lui guvern înaintea de a se decide la o schimbare a atitudinii lor.

„...E primul casu ca programul să-șesc să fi recunoscutu de șeful guver-nului ungurescu în ședința publică a die-tei. E de mare însemnătate pentru noi, că programul sășesc se declară din partea ministrului-președinte, în fața reprezentanței întregii țări, ca unu ce se unesc cu po-

litica guvernului. Acăsta recunoșcere pu-blică și oficială e unu soutu contra atacu-rilor, la cari potă fi espus programul nostru din partea unora, ca Gabriel Bethlen, Ugron, Horváth și soți.... Deore-oe nu căutăm lupta, ci preferim desvoltarea pacnică, noi Sașii ne vom bucura sinceru, decă nici în viitoru nu se voru ivi contra-điceri între direcțiia guvernului și progra-mul nostru poporalu...”

„Kronstädter Ztg.” introduce o revistă asupra desbaterilor din dietă, privitoru la Sași, cu următoarele sem-nificative cuvinte:

„Noi Sașii avem unu forte deșteptu păđitoru și veghiatoru alu consciinței nôs-tre politice. Decă odată *ne laudă* „Pester Lloyd” — elu vorbesce în genere forte rar despre noi! — atunci trebuie să fiă ceva putred în statul Danimarei, atunci avem tôte cauza să ne esaminăm cu stricteț pe noi înșine: căci decă nu amu fi detrasu éráși — acăsta se întâmplă acuma așa de des! — din demnitatea nôs-tră, de sigur că nu i-ar fi venit în minte bursa-nului nereceptu dela țermii Dunărei să se ocupe de Sașii evangelic. *Ne-amu purtatú éráși încă-odată bravu, și de aceea meritămú dela mama nôs-tră liberală o frumosă laudă; der sperămú, că nu multă vreme ne va lauda* „Pester Lloyd”.

După ce reproduce apoi decla-rările făcute de Banffy în ședința de Lună și Marți a camerei, „Kronst. Ztg.” încheia așa:

Aceste le-a spus br. Banffy. E to-tuși îmbucurător, că din zi în zi se lă-muresce mai mult, în ce consistă garan-țele, pentru cari ne simim noi (Sașii) îndemnați a face servicii de trabanți! Ore în stară acăsta de slugi plecate nu ne cu-prinde neliniște și îngrijire — să dicem — de *vađa* nôs-tră?”

Socialismul în Ungaria.

Nu numai în privința politică, ci și în privința socială, stările din Ungaria sunt triste. O nouă dovadă despre acăsta este mișcarea socialistă, ce s'a pornitu în două orașe din Alföld, Seghedin și Halas.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(Reproducerea oprită.)

Din anii 1848—49.

Memorii, de Vasile Moldovanu.

(5) (Urmare).

III. Despărțirea.

În 4 Maiu amu trecut peste forma-litățile esamenului. Săra eram liber și putea eși fiă-care după placu.

La 6 ore d. a. însă ne-amu adunatu toți 53, câți eram internu, în grădină sub „frasinul” secularu, și ne-amu petrecutu până la cină. Cina amu petrecutu veseli ca tinerii, cari eramu conscii, că ne-amu implinit în parte datoria impusă de iubi-rea națiunei. Vice-rectorul Stoianu, ca să ne facă bucuria mai mare, peste obi-ceiu a demandat de ni-s'a servitu și vinu; au început toastele înflorilate cu fantasia tinerescă.

În generalu voia bună nu lipsea, der totuși era ceva, ce apăsa inima fiă-cărui,

era convingerea, că noi acum cinămu pe urmă cu toții la olaltă. Așa a fostu; ne-amu datu parola a veni cu toții la 15 Maiu, der totuși nu au venit multu, er cei cari au venit, nu au pututu conveni cu toții la unu locu, pentru-că în mulțimea nemărginită a poporului, abia ne înteliamu în jurul tribunei din Câmpulu-Libertății.

Pentru-că în sēra acăsta ne-amu despărțitu pentru tot-dēuna, afu de cuviință a-i înșira aici cu numele, pe cei, cari imy vinu în minte.

Din anul IV: Nicolau Albani, Petru Bonta, Simion Mihali, Basiliu Popu, Ioanu Popu de Comăna, Georgiu Rațiu, Iosifu Tamașiu și Basiliu Turcu din Cătina.

Din anul III: Ioanu Antoneli, Gabriel Ciobotariu, Basiliu Duca, Carol Gabre, Ioanu Hobiția, Ioanu Covactu, Ioanu Maior, Vasiliu Moldovanu, Elia Moldovanu, Basiliu Nemeșu, Nicolau Medesiantu, Ioanu Russu, Petru Stoica, Ioanu Tile și Elisau Todoranu.

Din anul II: Alexandru Arpad, Gre-goriu Baternai, Constantin Borza, Ale-

xandru Ciudi, Teodoru Dragoșiu, Lon-ginu Maieru, Manuilu Procopiu, Filipu Or-beanu, Iosifu Orianu, Basiliu Popu, Ioanu Popoviciu alias Popescu, și năsēudenii Stefanu Someșianu și Simionu Tanco.

Din anul I: Petru Anca, Ladislau Baldi, George Boeriu, Demetriu Corneli, Alexandru Fiscuti, Moise Gușeila, Ladislau Fodoru, Teodoru Jule, Eronimu Moga, Sa-muilu Moldovanu, Georgiu Popu, Georgiu Stanciu și Ioanu Varga.

Esterni la cursul IV: Aronu Petru, Andreiu Godolanu, Gregoriu Hortulanu, Alesandru Iieșiu, Anania Popu și Gregoriu Popu. Cursu III: Nicolau Muresianu și Teo-doru Dragoșiu. Cursu II: Leonu Popu și Basiliu Vancea. Cursu I: Amos Frăncu, Florianu Lăscudeanu, Artimonu Lupanu, Georgiu Popoviciu și Ioanu Precupu.

În 5 Maiu dimineța la ora 5 ne-amu mai adunatu odată în grădină „sub fra-sinu”, de unde, după-ce s'a mai cântatu odată poesiile atunci cunoscute, și cu deo-sebire

Ora despărțirii etă a sositu
Și tôte simțirea, ah! m'a părăsitu etc.

sub intonarea marșului de curēnd în-vēțat dela Begnescu „Astăzi cu bucuria”, amu intrat în Seminaru, ne-amu luat fiă-care bățulu de pelerin și, mai însu-flețit ca ori și când, amu eșit spre patru părți ale țării, pentru a chiama poporul la adunare.

Eu, Ilie Moldovanu, Basiliu Duca, Basiliu Nemeșu, Florianu Lăscudeanu, Or-beanu Filipu, Georgiu Popoviciu ș. a., amu luat'o pe Tērnavă-mică în susu, avēndu a-ne despărți la deosebite puncte. În com-paniă amu călătorit cu toții, afară de Ba-siliu Nemeșu, — care cu vre-o câț-va con-soți a luat'o prin Pănade în direcțiunea cătră Vama-sēcă spre Turda — până în Feisa. Aici poporul, ca și când ar fi fostu însciințat prin firul electricu, în câte-va momente s'a adunatu în jurul nostru, nu sciea cu ce să ne ospeteze; unu aducea caș și urdă, altu mere, pe când noi nu puteam mânca de bucuria, vedēndu-lu tređitu, vedēndu-lu plinu de fericire pen-

Dilele trecute a fost convocată la Seghedin o mare adunare de muncitori socialiști. Adunarea însă a fost disolvată cu forța. În urma acéstei, socialiștii muncitori au cerut dela primarul orașului concesiune pentru o nouă adunare. Rugarea e subscrisă de-o mare mulțime de nume s'a aflat înșe, că mare parte dintre ele ar fi falsificate.

În 22 l. c. piața Séchény din Seghedin a fost teatrul unei scene deosebite. Mai mulți oameni tineri binișor îmbrăcați mergeau înaintea unei grupe de muncitori, ținându-i în mână o proclamație și cetindu-li-o. Poliția i-a tras la răspundere, confiscându proclamația îndreptată către „poporul neîndreptățit al Ungariei” și tipărită în limbile maghiară și germană.

Tot așa și în Halas s'au confiscat o mulțime de proclamații în formă de placate, cari cuprind provocare directă către muncitorii Ungariei, de-a dărma parlamentul și statul.

Proclamațiunea începe cu aceea, că esopși mileniului vré se dovedescă, că Ungaria este statul cultural, dér nimănu nu-i va veni în minte, că acésta pompă și strălucire au esoperat'o classa muncitoare, care mereu s'a luptat pentru existență, și fructele muncii căreia le-a jăfuit classa domnitoare.

Dările publice — dice proclamația — le plătesc muncitorii, poporul acesta poartă singur sarcinile financiare ale țării și pe lângă acésta mai dă și ostaș. Ungaria are 17,349,398 locuitori, și dintre acésta n'au drepturi în stat, decât 840.000. Ceilalți 16,508,398 cetățeni sunt despoiați de drepturi. „Popor fără drepturi, nu vești tu, cum îți folosesc puterea, ca să te bage în cătuși, să te lege și să te sbiciuească! Tu ești nutritorul căldurilor ței, și totuși nu te misci, cel puțin să încerci a scutura lanțurile tale politice și economice?”

„În război trebuie să fi pușcat; se dice, că pentru patriă, dér de fapt, ca să aperi averea celor 840.000, cari singuri au drepturi în stat. Tu ești sărac, ești miser și ai devenit astfel prin acésta, cari ați sunt stăpânii ței, cari fac cu tine, ce vréu, fiindcă au putere pentru acésta. Tu te supui ațelora, cari îți fură puterea, sănătatea, fericirea familiei și pe tine te despăie de drepturi prin înșelăciune.

„Popor nedreptățit! Tu fiind în mare majoritate, te supui voinței unei minorități, și nici n'aveți înclinare de a șterge de pe fața pământului acésta nedreptate? Póte încă exista mult timp acésta stare nedreptă? Poporul, vréi s'o suferi vecinic? Nu, de o miie de ori nu! Cetățeni, muncitori! Susu dera! Trebuie să arătam classelor guvernului, classelor parlamentului, că voința poporului e mai tare, decât a lor. Josu cu statul de classă!”

Proclamația acésta a fost împărțită prin toate orașele și satele din Alföld și a făcut mare agitație.

Unu popor care pier.

Sub acéstu titlu diarul vienesu „Parlamentar”, dealtcum ultra-slavu, scrie următoarele:

O seminția slavă e pe cale să piară și nu póte fi mântuită, făr' numai dór din mila lui Dumnezeu. La pólele sudice ale Carpaților, pe teritoriul coronei ungare duce o viață miserabilă rămășițele unei națiuni autochtone istorice, adecă Ugro-Rușii, din cari se trag toți Rușii. E pe cale să piară matea istorică a națiunii rusești, Ugro-Rușii din Carpați, ei grăbescu spre o catastrofă, care conține în sine perire națională. O sclăvia și demoralizare continuă a séménat simburile morții în inima acéstu popor. Mulțămia unei acțiuni de nimicire sistematică, seminția ugro-rusească a devenit fără caracter, josnică, căci Ugro-Rușii se pléca înaintea nedreptății, înaintea orș și cărei volnicii. Li-e numérată fiacare di, ei nu mai sunt în stare să reziste, ci din contră sunt fricoși și lași.

Acu apoi numitul diaru resuméză în scurtu istoricul acéstei seminții nefericite, care, în urma neputinței sale, astăzi cade victima șovinismului maghiar, și încheiă astfel:

Slavismul stă lângă cociugul seminției sale nefericite ugro-ruse. Din mormintele Ugro-Rușilor voru eși răsbnătorii, de cari ar trebui să le fiă frică deja de acuma Maghiarilor dela putere.

SCRIRILE DILEI.

13 (25) Ianuarie.

Proiectele bisericesci pendente, dice „Hazánk”, are de gând Bányfi să le supună la o nouă dezbateră în camera magnaților în jumătatea a doua a lunii Februarie.

O deputația de Jidan la ministrul Bányfi. În 23 l. c. o deputația de 25 rabinii și primari ovrei s'au dusu la ministrul președinte Bányfi Foile din Budapesta, ce le-am primit ați, spunu, că la alocuțiunea ce a ținut'o rabinul Rosenbaum, ministrul Bányfi a răspuns prin cuvinte forte amabile și a asigurat deputațiunea, că densul și de aci înainte va lucra totu în acéști direcți, ca și pe timpul, când a fost șifpan, în care oficiu densul s'a convinsu pe deplin despre patriotismul Oveților.

Nou advocat român. Camera advocațională din Clușiu face cunoscutu, că d-l Dr. Zosinu Chirtopu, domiciliat în Câmpeni, a fost primit în lista advocaților.

La scandalul dela Dobrișin. Se scie ce scandalu s'a produs în orașul maghiar Dobrișin cu ocaziunea viziței lui Franciscu Kossuth. Imediat după toastul ridicat pentru regele adecă, musica țigănească a început a cânta „hunczut a nemet”. Și acuma ce se întâmplă? Justiția maghiară, după cum

dice „Magyarország”, pune sub acușățiune pentru laesa majestate pe primașul țiganelor, cu numele Carolu Rác. Dér ore ce face cu acésta, cari-au comandat țiganului să cânte?

Două pastorale episcopesci. Doi episcopi catolici, Bubics din Cașovia și Samassa din Agria, separându-se cu totul de corul episcopescu catolicu, au dat de anul nou câte-o pastorală către preoțime și credincioși, în cari îi avertiséză la supunere către stat și legile lui. Bubics dice între altele în pastorală sa, că compatrioții săi, cari nu se supun legilor (înțeleg legile bisericesci) „se alieáz cu dușmanii patriei”, ér Samassa dice între altele, că „patria are dreptu la mintea, sufletul, activitatea noastră, are dreptu, ca să ne ia pe toți de chează” pentru binele ei. Pastorală lui Bubics a făcutu — dice o corespondență din Roma a lui „Magyar Állam” — sânge réu la cercurile din Vatican.

Mai mulți preoți catolici din Varșovia au fost deținuți în nóptea din 21 spre 22 l. c. Motivele deținerii încă nu se sciu, în oraș însă domnesce mare agitație. Archiepiscopul Popiel și-a dat demisiunea.

Oficieri în vestminte civile. Ministrul de resbelu comunu a datu o circulară, după care acéi oficeri activi și oficiați militari, cari sunt comandați la universități, la institute tehnice, séu la institute de telegrafu și liniă ferată, în timpul ce ocupă ei acéste posturi pot purta și vestminte oivle.

Limba germană în Bosnia. Guvernul țării din Bosnia a sistat studiul obligatoru alu limbei germane în toate școlile din provinciile ocupate și a ordonat, ca pe viitoru, limba germană să fiă numai obiectu de studiu facultativu.

Episcopul sərbu Nicanor Popovici din Timișóra este greu bolnav. Bola i-a provenit dintr'o umflătură la picioru, ceea ce i-a produsu o mare înveninare de sânge.

Pentru orașeni, funcționari, etc. cari au ocupațiuní sedentare sunt prafurile Seidlitz ale lui Moll cel mai bunu remediu prin efectul lor la regularea mistuirei. O cutie l fl. se póte căpata șilnicu prin poște de către farmacistul A. Moll liferantulu curții din Viena. Tuchlauben 9. În farmaciile din provincia să se céră preparatul lui Moll provédutu cu marcă și subscriere.

Cestiunea națională în camera română.

Discursul d-lui Ionu Grădișteanu.

(Urmare)

D. C. Arionu dice: noi nu credem, că suntem amenințați de nordu, séu, ca să întrebăm chiar cuvintele d-sale, nimic nu ne garantéză, că nordul nu o să se mai scobore spre méđa-đi. Prin urmare,

după d-lu Arionu noi trebuie să ne alăturăm de cei cari voru să opună stavilă nordului, și fiindcă una din acéle puteri, care stau stavilă este Austro-Ungaria, trebuie să ne alipim cu orș ce preț și în orș-ce condiții de Austro-Ungaria...

D-lu C. C. Arionu: N'amú đis'o și nici n'o gândesc. De ce 'mi atribuiți intențiuni, ce nu le am?

D-lu I. Grădișteanu: N'ați đis'o, dér o să ajungem la acésta prin raționamentu. Prin urmare, noi trebuie să ne alipim de Austro-Ungaria, și așa nu mai putem face nimic pentru frații de dincolo. Putem să le arătam de departe și dela adăpostu simpatia noastră. Alt-ceva nu putem face nimic, căci mai înainte de toate suntem datorți să păstrăm regatul românesc. Vă mărturisesc, că acésta teoriă a d-lui Arionu, e o teoriă cu totul inadmisibilă, căci decă s'ar pretinde, că pentru a scăpa regatul nostru ađi, trebuie să știrbim nemul nostru, nimic nu ne garantéză, că mânu nu ni s'ar cere să dăm, póte, și o parte a teritoriului nostru pentru a scăpa partea cealaltă. Și să nu credeți, că e așa mare deosebire între acéste două casuri, și că cel d'întău e mai bun, decâtu cel d'alú doilea; căci în primul casu e o știrbire de nemu și în alú doilea o știrbire de teritoru. Deosebirea este numai că pe când știrbirea de teritoru nu este adese-ori decâtu vremelnică, știrbirea de nemu este tot d'a-una vecinică. (Aplause.)

Éta unde amú ajunge că teoria d-vóstré, d-le Arionu.

Dér, d-vóstré adăogați, în urma unei intreruperi, pe care amú avut onóre să v'o facu și în care arătam cam cum punu eu cestiunea în modu concretu, adăogați, đicu, póte să avem noi ore-care însemnătate pentru tripla alianță, dér Ungurii n'au și ei însemnătate în tripla alianță? În tripla alianță nu sunți și ei factori, ca și noi, și încă factori mai însemnați?

Ei, vé înșelați, d-le Arionu, ei nu sunți unu factoru mai însemnatu, decâtu noi, pentru-că Ungurii nu există ca stat, în ceea-ce privește politica esternă.

În imperiul austro-ungar, mai mult decâtu ori unde, cordna represintă diplomația esternă, și nu pot Ungurii, pentru interesele lor șoviniste, să schube întreaga politică a imperiului. Dincotră, după cum o spunea și d-lu Lahovari, noi suntem stăpâni pe politica noastră esternă, pe care o putem îndruma ori unde vrem, fără să dăm socotela nimenui.

Dér, d-lor, chiar decă ar fi așa, a-și dori ca, odată pentru tot deuna, să încețeze acésta învedere a slăbiciunii nostre presupuse, ori reale; a-și dori, ca odată pentru tot-deuna, să încetăm, noi Români, de-a ne disprețui singuri în fața Europei și-a străinilor.

Facu acésta observați nu numai pentru d-lu Arionu, ci și pentru d-lu ministrul de esterne, cari necontenit vorbescu de slăbiciunea României, esagerând'o și mai mult decâtu este în realitate; și fiindcă s'au citat în acésta discuțiune vorbele marelui oratoru franceș Gambetta, îi voui cita și eu o vorbă rostită în altă împrejurare, decâtu aceea, de care ne vorbea d-lu Filipescu: Când d-lu Freycinet, fiindu ministru, spunea că Francia este silită să jertfescă interesela franceșe în Egiptu, de ore ce e prea primejdută din spre Rin și nu e destul de puternică pentru a-și împărți puterile în mai multe locuri, d-lu Gambetta răspundea: „nu vedeți, că tradați lunei secretulu slăbiciunii d-vóstré.”

tru consciința, că se simțea liberu, ca și când n'ar fi mai fostu pe brațele lui nici când ferecăturile, ce-lu ținuseră vécuri în sclăvia...

Când eramú gata de plecare, bravul popor ne-a făcutu surprinderea plăcută, că două căruțe cu câte trei cai așteptau la pórtă, ca să nu mai călătorim pedestri. Amú primitu cu mulțămia ofertul Feisanilor, cari au îndrumat pe slugii dela cai să ne ducă până în Valea Mureșului, séu până unde va fi locuința celui mai depărtat dintre noi.

Dér nu s'a întâmplat așa. De-asupra satului Dămbău, unde se împreună hotarê Bobohalmei, Deagului, Chinceșului și Craifalului, în nemijlocită apropiere de o pădure desă, se afla o crișmă simplă. Acésta crișmă era în drumul Blășului, căci nefiind pe acele timpuri drumuri făcute și așternute, oamenii căutau culmile delurilor, cari fiindu neumbrate, în timpuri ploioșe nu se cufundau carê. Din acésta, ca și când ar fi fostu înscințat de venirea noastră, iese figura unui Român de-o statură

atletică, în vârstă cam de 65—6 ani, se postéză în drum și face semn să stea carê în locu.

Eu i-amú mulțămitu đicându-i: Moșule, de astă-dată ne grăbim, dér vrem să stăm la d-ta când vom merge la 3/15 Maiu la adunarea cea mare a Românilor.

Bétrânul scuturându din capu își răspunde: Voi sciiți cu toții, că nici unu popă, nici unu protopop, nici unu diaconu trece pe la pórtă lui Bunea Mateiu, ca să nu guste din vinul lui și din coca, ce-o face baba lui. Voi sciiți, că Bunea Mateiu numai atunci trăsese, când vede cărturari români; atunci inima lui se topese și se scura de totu, apoi ér cresce și se umflă ca o pită albă. Joșu dera din căruțe cu toții.

Bunea Mateiu avea dreptate, căci ospitalitatea lui devenise proverbială, și decă ne primea cu atăta dragoste, când noi nu-i puteam face bucuria, decâtu c'unu viersule românescu, cum amú fi pututu noi să-i nesocotim dorința acum, când se to-

pea de dorul de a sci ceva despre adunarea dela Dumineca Tomei?

Ne-amú datu jos, i-amú enaratu discursul adunării, după cum îl aveamú próspétu în memoriă. Moșul Mateiu asculta fără a răsuffa una din pieptu. Când îi curgeau lacrimile păru, când i-se înveselia fața, ca la unu tineru de 18 ani. Deodată începe Duca: „Astăzi cu bucuria” etc. Bétrânul se părea înălțat în regim supra-pământesc; cându s'a finit viersul, ștergându-și lacrimile, a đist: „Acum mi s'a umflat inima, ca o pită albă.”

Amú eșit dela Bunea Mateiu și amú continuat călătoria noastră pedestri, pentru-că dela acéstu punctu ne-amú despărțit. Am făcutu amintirea acéstu omu ospitalu și cu simțu nobil, pentru-că în nisce împrejurări forte critice, sórtea m'a constrinsu a mă mai abate odată pe la casa lui situată lângă pădure, și a mă folosi de ospitalitatea lui plină de nobleță.

În 6 Maiu séra am ajunsu acasă. Încă din Blășu eramú încunoscințati, că protopopii, avisați și avertisați prin cerculariu

de Episcopu, voru ține Sinode, în cari se voru aduce concluse, că cine și câți se participe din fiă-care tractu la adunarea din 3 (15) Maiu. Decă, ca să nu se ridice la valóre intențiunea guvernului și a Episcopului, ca adecă la adunare se mérgă numai protopopii cu doi preoți și doi mireni mai cu véđa din tractu, aveamú misiunea, de a stăru în acéste adunări, ca să participe poporul în massă, ca astfel adunarea națională să fiă grandioasă, să fiă unică în felul ei.

În tractul Tirimiei era convocat acéstu Sinodu pe đia de 7 Maiu. Am mersu și eu cu Ioanú Orosu, și în contra stăruinței protopopului Fogarasi, care ca bărbat maturu s'ar fi conformatu bucuros ordinului mai înaltu, am reușit de s'a primitu de cei prezenti ideea, ca câtu mai multu popor să mérgă pe 3 (15) Maiu la Blășu.

În đia următoare pe la 10 ore, mé aflam în Sécălu, căci imi venise scirea, că nefiind Alexandru Popu (Papiu) acasă, protopopul Crișianu ar influința, ca Câmpeni

N'aș dori, d-lor, ca acestu fapt să se mai întempe, pentru-că trădăm lumea slăbiciunii țerei, și nu este rolul nostru să spunem străinătăței, că suntem slabi.

D-lu C. C. Arionu: Cine a dîșu a-căsta?

D-lu I. Grădișteanu: Aș dîșu, că Ungurii au mai multă însemnătate, decât noi în tripla alianță; ăr d-lu ministru de esterne necontenit ne spune: că suntem slabi, că noi avem nevoie de tripla alianță, ăr nu tripla alianță de noi, lucru care, în faptu nu este esact.

Și d-lu Arionu conchide, prin urmare, că nu este nimic de făcut, și chiar mă întrebă pe mine care 'lu întrerupsem: care este soluțiunea, pe care o propun d-ta? Voiu veni și la acăsta soluțiune, după ce voiu răspunde și d-lui Lahovari, pentru că acăsta soluțiune am de gînd s'o pun și înaintea d-lui Arionu și și înaintea d-lui Lahovari.

D-lu Lahovari a fostu mai puțin estensiv, decât d-lu Arionu. D-sa n'a mers până a spune, că nu este nimic de făcut în cestiunea națională; d-er d-sa s'a mîrginit să vorbescă numai de soluțiunea prin intervențiune.

D-lu Lahovari a discutat numai acăsta cestiune, căutînd să dovedescă intăiu, că nu se cere în modu sinceru de aceia, cari o ceru la noi în țără, — vedeți, că păstrez și planul discursului d-lui Lahovari, — alu doilea, că intervențiunea nu se pôte face, căci nu suntem în drept să intervenim în afacerile interne ale altui stat. Și, la sfîrșit, că ar fi chiar nefolositoare și păgubitoare pentru frații de dincolo, cari beau apa limpede a inchișorei, pe când noi bemu champagne banchetelor. Aci ărăși s' mî dați voie să protesteză contra primului punctu dezvoltat de d-lu Lahovari D-lu Lahovari învinovăția pe d-lu Sturdza și pe liberalii, cari au ridicat cestiunea, că nu sunt sinceri când ceru intervențiunea; și ca să dovedescă, că nu sunt sinceri, le amintea trecutul și le spunea: cestiunea națională e vechiă, e de la 1866.

Până acum n'a intervenit nimeni, de ce ne cereți nouă acum, după atătea ani, să intervenim noi? Să-mi dea voiă D. Lahovari să-i spună mai intăiu, că este o exagerare în cuvintele D-sale. E adevărat, că gena cestiunii e dela 1866; e adevărat, că ceea ce vedem aș și rezultatul dualismului dela 1867, d-er nu e mai puțin adevărat, că pericolul eminentu de desnaționalizare, pericolul concretu, sistematisat într'unu arsenalu întreg de măsuri menite a desființa în cătu mai scurtu timp naționalitatea românească de peste munți, e unu ce nou, care a începutu acum 5, 6 ani, unu ce care esista în unele spirite șoviniste unguresci, d-er care nu se traducea încă în faptu. Pe aci, pe ceea se inchișea căte unu dîristu român; se persecuta căte unu preot și unu învățător, d-er nu era unu sistem întreg concretizat într'unu arsenalu de legi, cum nu s'a mai vîdutu.

Și era, d-er, firesc ca nu numai guvernele. căci aci nu caută să apăr pe nimeni; d-er chiar opinia publică a României să nu se fi mișcatu așa de grozav. fiind-o aș, că unu dîristu de dincolo a fost inchișu pe nedrept, însă aceeași opiniu publică s'a mișcatu îndată ce a vîdutu, că e vorba de desființarea rasei românești peste Carpați.

De alt-felul poporul românesc, înțeleptu în politică, cum d-ice chiar proiectul

să fiă reprezentați în adunare numai prin vre-o cățiva preoți. D-er acăsta bănuială s'a dovedit de neadeverată, căci Crișianu era amiculu ideiloru tinerimei.

N'am mersu mai afund în Câmpia, căci precum m'am convinsu, nu mai era în țără Românu, care se nu scie de adunare. M'am reintorsu d-eră acasă, ca să ne preparăm pentru ziua cea mare.

Inainte de tôte eramu decisi, ca pe Mureșeni și Câmpeni, să-i conducem cu flamură. D-er ce coloru să întrebăm? Nu sciamu, și în lipsa necunoscîței colorilor, ne-amu decisu a face o flamură albă cu inscripția, ca devisă: *Pace, Libertate*, în coloru vinete. Am mersu cam cu sfială la Tergulu-Mureșului, am cumpăratu materialulu trebuinciosu, i-am croitu forma și cosându-se pe elu devisă indicată mai susu, ne vedeamu isprăviți în privința acăsta. Planulu însă ni s'a turburat printr'unu evenimentu neașteptatu.

(Va urma).

D-vostru de răspunsu la Mesagiul, nu s'a mișcatu, fiind-că de și desaproba, d-er era pôte durerosu mișcatu de cele ce se petreceau dincolo înainte cu cățiva ani, însă nu vedea unu pericolu imediatu. Nu s'a amestecat, fiind-că nu se credea în drept să se amestece, după principiile dreptului internaționalu, cătuși de puțin în afacerile interne ale statulu vecin; când, însă, a vîdutu, că e procesul de existență pentru rassa românească și, prin urmare, procesul de existență pentru noi, atuncl și opinia publică a perditu ori-ce răbdare, atuncl s'au schimbatu și condițiunile, în cari se află guvernele, cari cărmuesc România și cari trebuie să țină sēmă de acăsta primejdiu națională. D-er, afară de acăsta, e ăr unu cuvîntu d-er, admitîndu chiar că cățiva politicieni nesinceri se slujesc de acăsta cestiune, ca de o armă de partid, e ăr unu cuvîntu pentru a nesocoti unu simțemîntu, care de alt-fel e înrădăcinat în masele adenci ale poporulu, unu simțemîntu adevăratu și puternicu, precum recunoscă chiar contele Kalnoky în fața delegațiunilor.

D-er adversariu D-vostru ar fi de rea credință, fiă în acăsta cestiune, fiă în alta, ar fi ăr unu cuvîntu, ca D-vostru să nu mai slujit, ca ministru alu României, interesele țerei și ale neamulu (Aplause).

Din nenorocire și D. Al. Lahovari, ca multu alți, până și în acăsta cestiune, a fostu mai mult omu de partid de cătu ministru alu României. Și ar fi de dorit, d-ic, acăsta pentru tōta lumea, și drept și stângă, ca în unele cestiuni să ne aducem aminte, că suntem Români înainte de a ne aduce aminte, că suntem conservatori s-er liberali, pentru că rassa stăruiesce și este vecinică în cursulu vîcurilor, pe căta vreme partidele trecu s-er se prefac.

(Va urma).

Din biografia lui Felix Faure.

Noulu președinte alu Republicei, d. Francois Felix Faure, s'a născutu în Parisu la 30 Ianuarie 1841. Este fiulu unui tapițer, a fostu intăiu cală de tăbăcaru, s'a dusu apoi la Tour și în urmă la Havre unde fondă din economiile sale o casă de comerciu, care prosperă curînd. În Havre s'a distinsu prin activitatea și energia sala luoru și deveni unu din membrii cei mai activi ai camerei de comerciu; în același timp era și judecătoru la tribunalulu de comerciu.

Venindu răsboiulu din 1870—71, d. Faure schimbă comptuarulu cu cortulu de campani; fu numit comandant alu batalionulu alu 6-lea din garda mobilă, mai târziu șefu de escadron în statulu majoru alu armatei auxiliare. În timpul comunei din Parisu, d. Felix Faure alergă cu prietiniu s-er în capitală pentru a da ajutoru contra incendiatorilor. Pentru acăsta și pentru participarea sa în răsboiu, fu numit cavaleru alu legiunei de onore. După răsboiu, d. Faure se întorse la Havre, unde fu alesu ajutoru de primaru.

Carierea politică a d-lui Faure începe la 1881, când fu alesu deputat alu arondismentulu alu treilea din Havre. Deja în Noemvre alu aceluși an, elu fu numit subsecretaru de stat la ministerulu de comerciu și alu coloniilor în marele ministeru Gambetta. După 2 și jum. luni, ministerulu cădu și d. Faure reintră în Uniunea republicană. În 1883, sub cabinetulu Ferry, d. Faure fu ărăși numit sub-secretaru de stat în ministerulu de marină și colonii și rămase aci până la 6 Aprilie 1885. În timpul acăsta isbucise răsboiulu cu China pentru posesiunea Toungkingului. Se scie, că expediția acăsta a produsu Francoiei multe decepțiuni și nenorociri. De altă parte d. Faure și-a căștigat multe merite în timpul, când a condusu afacerile coloniale. Elu a introdusu așa numitul consiliu colonialu superioru, a încheiatu mai multe convențiuni, care asigură Francoiei drepturile sale asupra țermului de răsăritu alu Africei, a căștigat Obokul și a introdusu în colonii vămuirea mărfurilor străine.

În ministerulu Tirard (Decemvre 1887 — Aprilie 1888) d. Faure a ocupat ărăși postul de sub-secretaru de stat la marină și colonii.

În timpul legislaturei din 1889 până la 1894, d. Faure a fostu vice-președinte alu Camerei.

La ultimele alegeri din 1893 a fostu din nou alesu deputat la Havre, și în 1894,

când se formă ministerulu Dupuy, fu numit ministru alu marinei.

Noulu președinte alu Republicei s'a distins și ca scriitoru. Opera sa „Budgetele Francoiei și ale principalelor țări din Europa dela 1888 încōce” a fostu premiata de Academia.

Faure e cășătorit și are două fiice. Una e cășătorit după consilierulu județianu Berge.

Teatru germanu.

Miercuri s-eră s'a jucat în fine multu așteptata comediă a lui V. Sardou: „Madame Sans-Gêne”. Sala era plină de publiculu, care venise să vadă piesa, care în timpul mai nou storce admirațiunile Europei. Și într'adevăr, succesulu celu minunat de Mercuri s-eră n'a putut lăsa nemulțamit pe nici unu dintre asistenți. Asupra piesei nu putem să ne estindem mai pe larg. atăta fiă însă spus, că e o comediă de salon, cu intrigă sănătoasă, cu scene drăgălașe și cu caractere interesante ca acela alu Madamei „Sans Gêne”.

Predarea piesei încă a fostu artistică. Simpatica dōmnă Wolf-Seletzky în rolulu principalu scia să reproducă cu atăta fidelitate tōte mișcările spălătoresei oneste, ajunsă dōmnă mare, încātu nici o singură mișcare nu a fost, decât numai și numai a Madamei „Sans Gêne”. Dintre rolurile celelalte, nici unu nu a fost pus în mîni nesigure, ci au fost ocupate de d-nii Neher, Hackenschmidt, Weissmüller, Deutschinger, Thomas, Ramharter etc. De asemenea și joculu damelor n'a lăsatu nimic de dorit. — sp. —

NECROLOGU. În ziua de anul nou a rēposat la Abrud tinerulu Aurelu A. Lazaru, în urma unei bōle de piept, pe care a căpătat-o în inchișoarea ordinară din Clușiu, la care a fostu osendit pe șese sēptemăni în urma unei adrese de aderență publicată în „Tribuna”. Inormentarea s'a făcutu Marți la 3 Ianuarie în asistența unui numerosu publicu român din locu și din jur, care a ținutu, ea cu acăsta ocaziune tristă s-er și manifeste sentimentele de condolență față de familia și durerea pentru tinerulu martiru alu santei cause române. — Dumneșu s-lu odihnescă în pace!

Abrud, 12 (24) Ianuarie 1895.

Literatură.

În tipo-litografia națională Ralianu și Ignatu Samitea din Craiova a apărut: **Carte de cetire pentru școlele comerciale și profesionale**, de *Romulus Ionașcu*, profesor la școla comercială din Iași. Ediția I. tomatu mare de 257 pag. Prețulu lei 3.25. Lipsa totală a unei cărți de cetire pentru școlele comerciale, lucrată conformu noului program alu ministeriulu român de agricultură, industriă, comerciu și domenii, l'a îndemnat pe autorulu să publice acăsta manualu, care conține 119 bucați de cetire bine alese și fōrte potrivite scopulu. Școla comercială prepară pe omulu de afaceri, pe când liceulu prepară pe omulu de litere și de sciințe. De acăsta deosebire a ținutu fōrte bine sēmă autorulu în alegerea pieselor de cetire, cari sunt luate mai multu din sfera comerțulu și industriei.

În tipografia română a diecesei Aradului a apărut: **Compendiu de geografă universală**, elaborat în usulu preparandiilor și a școliloru medie, cu 20 figuri originale intercalate în textu, de *Teodoru Ceantea*, profesor preparandiulu. *Edițiunea a treia*. Arad, 1895. — Pe lângă schimbarile etnografice și politico-administrative, ce s'au făcut în cești 10 ani din urmă, edițiunea de față se deosebesce de celelalte atātu în formă, cătu și în materiă, prin mai multe îndreptări și îmbunătățiri, cari ridică valōrea acăstu voluminosu op. Prețulu unui esemplar 1 fl. 50 cr.

A apărut Nr. 1 din anul alu doilea alu escelentei reviste ilustrate pentru familiă „Vatra”, cu următorulu sumar:

Hanulu cioriloru, de Ionu Slavici; Viōra, Năulu, Cobza, Tîmbala, de T. D. Speranția; O familiă domnescă în Exiliu, de Nicolai Iorga; Dr. Victoru Mihalyi de Apșa, de Aurelu; Vorba aluia, de C. Coșbuc; Prăvălia Pisice, după Balzac; Tipuri din Capitală, de Spiru S. Hasnașu; Din viața lui T. Vladimirescu, de I. Frățilă; Rogof (schită), de St. Basarabenu; Dări de sēmă: Poesii de Arturu Stavri. Poesii de Gh. din Moldova, Glume și povești de Stăncescu, de Nicolai Iorga; Felu de felu, de * * *. Ilustrațiile: La mulți ani; Dimineta în atriu; Dr. Victoru Mihalyi de Apșa; O creștină în catacombe; Ucidem intăiu pe mine; La curtea regelui din Palmira; Luptă pentru unu gologanu; Dece la sută căștig.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 25 Ianuarie. Partida independentă hotărî a aduce în discusiune unu proiectu, în urma căruia s-er caseze § 25 din legea militară.

Bruxella, 25 Ianuarie. Faimele despre abdicarea regelui, suntu privite aci ca glume rele.

Atena, 25 Ianuarie. Noulu ministeriu s'a constituit. Ministru-președinte este *Delyanis*.

DIVERSE.

Unde și cum tērguesc împărăți și regi? Despre acăsta dîarulu berlinesu „Berliner Confectionär” ne spune următoarele amănunte: Arare-ori se aude, ca princip și principese să viziteze în persoană prăvălii, pentru de-a tērgui una-alta. Nu se scie, ca împărățulu Wilhelm să fi ceretat vre-o prăvălie de când s'a suitu pe tron. Împărătesa de regulă înainte de Crăciunu vizitează căte o prăvălie de giuvaericale. Împărățulu Wilhelm I înainte de Crăciunu de regulă se îndatina a visita manufactura de porcelanu a lui Nevir, d-er în orele de dimineață. Împărățulu Fridericu și soția lui înainte de-a fi încoronat, adese-ori vizitau prăvălii, mai alesu magazine de industriă artificială. Împărățulu Austriei pășese arare-ori în prăvălii, din contră împărătesa află plăcere, mai alesu în călătorii, de-a tērgui în persoană lucrurile, de cari are lipsă. În Petersburgu se amintese, ca lucru ne mai pomenit, că Țarul de acum înainte cu căte-va zile a intrat cu soția lui într'o prăvălie pentru de a-și tērgui mănăși. Regina Angliei nicodată nu intră în prăvălii, ci lasă să i-se ducă obiectele la palat, asemenea și princesa de Wales. Însă printulu de Wales se pôte adese-ori vedea prin prăvăliile din Londra, și mai adese la croitorii s-er.

Crescerea unui mare oraș. Celu mai mare oraș din America Nordică, New-Yorkulu va avē în curîndu o estindere așa de mare, încātu va întrece chiar și capitala Londra. Cu privilegiu alegerilor din Noemvre, locitorii din New-York au fostu întrebați, că doresc ei să fiă orașulu mai mare. Majoritatea a hotărît, să se unifice orașele New-York, Brokly și alte orașe mai mici, așa încātu celu dintăiu va avē o estindere de 360 mile pătrate. S'a mai hotărît, în legătură cu acăsta, ca pe sub orașulu de estindere uriaș să se instaleze o liniă ferată subterană.

Patu cu musică. Unu mașinist din Bombay a inventat unu patu fōrte curiosu, pe care ar fi aplecatu a-lu vinde pentru prețulu de 8400 fl. în bani de ai noștri. Patulu are o musică, așa că îndată ce omulu se culcă, s-er se aședă pe patu, musica începe să cante. În pārete se află unu năsturelu, pe care d-er omulu ilu apasă puțin, musica încetă. Patulu mai are și unu mecanismu deșteptatoru, care la ora dorită face să se audă unu puternicu marșu turcescu, care și pe celu mai somnuros om ilu deșteptă din somnu.

Proprietaru: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactoru responsabilu: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Ianuarie 1895.

Renta ung. de aur 4%	124.30
Renta de corone ung. 4%	99.—
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	128.25
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	103.25
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.75
Bonuri rurale ungare	98.25
Bonuri rurale croate-slavone.	98.—
Imprum. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	144.—
Renta de hartie austr.	100.80
Renta de argint austr.	100.80
Renta de aur austr.	126.—
Losuri din 1860	157.—
Actii de-ale Banței austro-ungar.	1058.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	413.60
Actii de-ale Banței ung. de credit.	504.—
Napoleonori	9.86 1/2

Mărci imp. ger.	60.80
London (lire sterlinge).	124.25
Rente de corone austr.	101.25

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Ianuarie 1895.

Bancnote rom. Cump.	9.78	Vënd.	9.82
Argint român. Cump.	9.75	Vënd.	9.80
Napoleon-d'ori Cump.	9.82	Vënd.	9.86
Galbeni Cump.	5.85	Vënd.	5.90
Ruble rusești Cump.	132.50	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	59.60	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75
Lire turcești Cump.	11.15	Vënd.	—

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu și în tutungeria I. Gross.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celorlalte mai cerbicioase la stomach și pântec, în contra căreilor și acrolei la stomach, constipației cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celorlalte mai diferite boale femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.—Prețului unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin trasă (frotată) alină durerile de gîdînă și reumatism și a altor urmări de răceală. Prețului unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebuințarea dilnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților. Prețului sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează dilnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumite preparate provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Fr. Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Neștil, J. L. & A. Hesshalmer, Teutsch & Tartler, Fritz Gelsberger.

4-52.

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsat necruțată nici continentul european și marea fabrică de argintărie s'a vădută necesită să dăruieșcă întregul ei deposedat în schimb al unei răsplate mici pentru muncă.

Ea sunt imputernicită să îndeplineșcă acest mandat.

Eu trimit, prin urmare ori cui, următoarele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6.60** și adică:

- 6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză,
- 6 furculițe de argint patent americană dintr'o bucată,
- 6 linguri de argint patent americană,
- 12 lingurițe de argint pentru cafea patent americană,
- 1 lingură de argint pentru supă patent americană,
- 1 lingură de argint pentru lapte patent americană,
- 2 ciocănele de argint, pentru spart ouă, patent americană,
- 6 cese Victoria englezesce,
- 2 caudelabre de masă,
- 1 strecurătoare pentru ceai,
- 1 zaharniță,
- 44 bucăți la un loc.

Tote cele 44 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatelii de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorația argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e o șarlatanie, mă simt îndatorat în public, că ori cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit bani înapoi, vîmenea însă se nu tracă cu vederea ocaziunea această favorabilă de-ași procura această garnitură pompoasă, care cu deosebire se potrivește pentru

dar de nuntă și în ori ce gospodărie.

Depou numai la

A. HIRSCHBERG-S

Haupt-Agentur der vereinigter amerik. Patent-Silber-waarenfabriken.

WIEN, II., Rembrandtstrasse 19.

Telephon

Nr. 7114.

Se trimite numai cu rambursă postală sau cu trimiterea înainte a sumei. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr. Veritabil numai cu marca.

Estrasă din scrisorile de recunoștință:

- Vila Lhota, (Boemia), 7 Ian. 1895. Sunt foarte mulțumit cu tacămurile trimise. Sunt solida, frumoasă și efine. Friedrich Popella, cooperator. Verespatak, 29 Dec. 1894.
- Pe adresa Bodnar, am comandat 41 cuțite și furculițe, sunt foarte bune și aduc mulțămirea în numele meu și al consortei mele. Johann Neubauer. Prebuch, 17 Dec. 1894.
- Trimiterea D-tale cu care am fost pe deplin mulțumit, a făcut mare senzație prin refuzitate și bunătate. A. Havelt.
- Gross Bistritz (lângă Roznau). 3 Februarie 1894. Trimită suma pentru marfa trimisă și sunt pe deplin mulțumit. Jacob Jellinek, paroch. Jurajkod, 4 Dec. 1894. Cu trimiterea sunt foarte mulțumit V'am recomandat la toți cunoscuții mei. Helena Rogic. Debovic, 30 Dec 1894. Cu trimiterea intr'adeveru foarte mulțumit și v'am recomandat tuturor cunoscuților mei. Johann Bastecko, caporal de gendarmerie. 549,1--5.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Octomvre 1894.

Budapesta—Arad—Tâișu

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de accel.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.
		10.—	8.05	2.15	pl.	Viena . . . sos.	6.02	7.20	3.—	
		8.05	1.55	10.—	↓	Budapesta. . . ↑	7.35	1.20	6.30	
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	↓	Solva. . . ↑	4.31	11.22	3.—	9.30
9.10	8.42	3.55	6.05	6.10	sos.	Arad . . . { pl. } ↑	11.30	8.20	9.45	5.18
2.30	7.25	4.30	7.05	6.30	pl. } ↓	Arad . . . { sos. } ↓	11.—	8.10	8.55	7.—
2.44	7.42	4.42		6.40		Glogovați . . . ↑	10.48		8.44	6.47
3.15	8.20	5.03		7.07		Gyorck . . . ↑	10.25		8.20	6.18
3.32	8.39	5.14		7.18		Pautișu . . . ↑	10.11		8.08	6.02
3.58	8.58	5.32	7.50	7.35		Radna Lipova . . . ↑	9.58	7.29	7.56	5.47
4.30		5.50		7.58		Conop. . . ↑	9.25		7.24	5.09
4.50		6.12		8.14		Berzava . . . ↑	9.09		7.07	4.50
5.40		7.—	8.51	8.56		Sobersin. . . ↑	8.21	6.33	6.26	4.—
		7.28	9.10	9.24		Zam. . . ↑	7.45	6.07	5.40	
		7.54		9.50		Garasada . . . ↑	7.18		5.19	
		8.10	9.34	10.06		Ilia . . . ↑	7.08	5.44	5.08	
		8.28		10.24		Branicica . . . ↑	6.44		4.42	
		4.47	8.54	10.—		Deva . . . ↑	6.02	5.17	4.10	11.32
		5.04	9.08	10.11		Simeria (Piski) . . . ↑	6.05	5.05	3.59	11.16
		6.10	10.06	10.37		Orăștie . . . ↑	5.09	4.40	3.18	10.37
		6.39	10.29			Jiboti . . . ↑	4.14		2.56	9.03
		7.11	10.53			Vințul de-jos . . . ↑	4.22		2.32	9.12
		7.28	11.07			Alba-Iulia . . . ↑	4.04	3.59	2.14	8.53
		8.13	11.54			Tâișu . . . pl. ↑	3.19	3.35	1.35	8.11

Budapesta, gara de vest—Rușava—Vêrcerova

Orient. Expres	Tren de persón.	Tren de accel.	Tren de persón.	Tren de accel.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.
8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl.	Viena . . . sos.	5.50		7.02	7.05
						Budapesta . . . sos.	6.30	10.20	2.10	1.25
Vineri	1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl.	Budapesta . . . sos.	6.30	10.20	2.10
Circul. numai Samb.	10.30	3.41	9.21	11.15	sos.	Czegléd. . . { pl. } ↑	4.19	8.21		12.11
	10.40	3.46	9.03	11.21	pl. }	Czegléd. . . { sos. } ↓	4.04	8.13		12.06
4.43	1.47	5.49	12.52	1.20	sos.	Seghedina . . . { pl. } ↑	12.53	5.10	10.50	10.01
4.49	2.12	5.55	1.30		pl. }	Seghedina . . . { sos. } ↓	12.26		10.45	9.53
6.03	5.05	7.54	4.59		sos.	Timișoara . . . { pl. } ↑	9.20		8.55	7.50
					pl. }	Timișoara . . . { sos. } ↓	9.20		8.55	7.50
6.47	6.15	8.02	5.52		pl.	Topoloveț . . . { sos. } ↑	8.28	7.13	8.49	7.42
	7.26	8.49	6.57			Topoloveț . . . ↑	7.25	5.53		6.56
	8.21	9.23	7.42			Lugoșu . . . ↑	6.48	5.10		6.28
	9.33	10.25	9.10			Caransebeș . . . ↑	3.39	4.05		5.39
		11.15	10.02			Teregova . . . ↑	4.35			4.40
			11.37			Mehadia . . . ↑	3.15			5.34
11.05		12.28	11.47			Băile Heroulane . . . ↑	3.02	4.35	3.23	5.12
		12.39	11.59			Toplețu . . . ↑	2.46		3.08	4.46
11.31		12.56	12.16			Rușava . . . { pl. } ↑	2.21		4.05	2.51
11.37		1.11	12.31		sos.	Rușava . . . { sos. } ↓	1.09		3.49	2.19
11.45		1.20	12.40		pl. }	Vêrcerova . . . { sos. } ↓	1.—		3.40	2.10
10.55		1.40			pl. }	București . . . ↑	11.25		7.10	5.50

Simeria (Piski)—Petroșeni—Lupeni

tren mixt	tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.	tren mixt	tren de persón.	tren de persón.	tren de persón.
4.50	8.50	3.10		pl.	Brașov . . . sos.	8.19	1.50	7.20
5.36	9.33	3.43		↓	Prejmeru . . . ↑	7.41	1.20	6.42
6.49	10.46	4.35		↓	Sepsi S. Georg. . . ↑	6.35	12.29	5.36
8.33	12.40	5.55		sos.	Covasna . . . pl. ↑	4.55	11.13	3.51
9.19	1.26	6.32		sos.	C-Oșorheiu . . . pl. ↑	4.—	10.30	2.45
	6.10	11.28	4.20	pl.	Simeria . . . sos.	10.33	3.24	8.47
	7.31	12.48	6.03	sos.	Hățeg. . . sos.	9.05	2.03	7.34
	9.55	3.40	9.05	pl. }	Petroșeni . . . { pl. } ↑	6.10	11.25	5.25
5.15	10.15	4.05		pl. }	Petroșeni . . . { sos. } ↓		9.48	4.54
6.20	11.27	5.10		sos.	Vulcanu . . . pl.		8.57	3.56
6.40	11.50	5.30		sos.	Lupeni . . . pl.		8.25	3.21

Nota: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii în cadrăți cu linii mai negri însemnă orele de noapte.